

ارتقای ایمنی یگان‌های غواصی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

مؤلفین:

مازیار جهانبخش

محمدحسین حجتی نیا

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

۱۴۰۱

سرشناسه	: جهانبخش، مازیار، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	: ارتقای ایمنی یگان‌های غواصی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران / مولفین مازیار جهانبخش، محمدحسین حجتی‌نیا.
مشخصات نشر	: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۵-۰۱۸-۲ ریال ۴۰۰,۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: غواصی -- ایران -- پیش‌بینی‌های ایمنی Deep diving -- Iran -- Safety measures غواصی -- تعلیم -- ایران Deep diving -- Training -- Iran
شناسه افزوده	: حجتی‌نیا، محمدحسین، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	: دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس
رده بندی کنگره	: VM۹۸۱
رده بندی دیویی	: ۶۲۷/۷۲۰۲۸۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۰۴۰۹۵۵
اطلاعات رکورد	: فیپا

عنوان: ارتقای ایمنی یگان‌های غواصی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

مؤلفین: مازیار جهانبخش، محمدحسین حجتی‌نیا

صفحه‌آرایی: سبحان فرشادفر

طراح روی جلد: میلاد فرهادی

ناشر: دافوس

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۸۰ص

نوبت چاپ: چاپ اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱

چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۴۰۰,۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاسستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۴۱۹۱ - ۰۲۱-۶۶۴۷۰۴۸۶

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلف است.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

فهرست

۷	مقدمه
۹	فصل اول: تاریخچه غواصی
۱۰	پیشرفت های اولیه
۱۱	توسعه دستگاه غواصی مستقل
۱۲	تاریخچه مرکز آموزش غواصی
۱۴	آموزش های حین خدمت غواصی مناطق و پایگاه ها
۱۴	غواصان عمق و غواصان واحد شناور
۱۵	فصل دوم: تجهیزات غواصی و ارتقای ایمنی
۱۶	قایق های غواصی
۱۷	دسترسی سریع و ایمن به اعماق
۱۸	غواصی نیتروکس
۱۸	غواصی مسیر باز با ترکیب سه گاز
۱۸	قابلیت غوص در اعماق با کمترین زمان برداشت فشار
۱۹	لباس غواصی عمق زیاد اتمسفریک
۲۳	افزایش توانمندی جستجوی زیر آبی
۲۴	افزایش محدوده جستجو با بهره گیری از آراووی ها
۲۷	افزایش ایمنی غواصی
۳۳	دستگاه های تنفسی میر بسته
۳۴	دستگاه های تنفسی غیر مستقل
۳۵	غواصی اشباع
۳۷	تغییر گازی اثر یا خشی
۳۷	گاز های اتاق فشار غواصی اشباع
۳۸	سیستم غواصی عمق زیاد
۴۰	اتاق فشار
۴۴	کشتی نجات زیر سطحی
۴۶	فرار از زیر دریایی

سیستم قابل اعتماد صوتی با بهره‌گیری از تلفن زیر آبی.....	۴۹
فصل سوم: آموزش غواصی و ارتقای ایمنی.....	۵۱
اهمیت آموزش.....	۵۲
نتایج و پیامدهای آموزش کارکنان.....	۵۶
بهره‌گیری از شبیه‌سازها و سامانه‌های کمک آموزشی.....	۵۸
آموزش‌های تخصصی غواصی در داخل کشور.....	۶۰
آموزش‌های تخصصی غواصی در خارج کشور.....	۶۲
دوره تخصصی تخریب و انفجارات زیر آبی.....	۶۳
خصوصیات اصلی انفجار در زیر آب.....	۶۴
تکنیک‌های انفجار در زیر آب.....	۶۶
فصل چهارم: نتایج بهبود ایمنی غواصی در ارتقای سطح عملیات در نیروی دریایی....	۶۹
نتایج و یافته‌های پژوهش.....	۷۰
نتایج حاصل در زمینه تجهیزات غواصی.....	۷۰
نتایج حاصل در زمینه آموزش غواصی.....	۷۱
پیشنهادهای.....	۷۵
پیشنهادهای تحقیقات آتی.....	۷۵
منابع.....	۷۵
تعاریف و اصطلاحات.....	۷۹

نیروی دریایی از دیرباز به عنوان یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر امنیت و اقتصاد کشورها بوده است. و با توجه به اهمیتی که اقیانوس هند برای کشور ما و در تجارت جهانی دارد، مسئولین کشور را بر آن داشت تا در راهبرد دریایی خود تجدیدنظر کرده و بعد از چندین دهه نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران از خلیج فارس و سواحل دریای عمان پا فراتر گذاشته و حضور فعال و پررنگ خود را در اقیانوس به نمایش گذارند. بی شک منافع مشروع جمهوری اسلامی ایران به اقیانوس هند گره خورده و این کشور نمی تواند در برابر تحولاتی که در آن در حال به وقوع پیوستن است بی تفاوت باشد.^۱ برخورداری از امنیت ملی در عرصه دریاها و مقابله با تهدیداتی که از این حوزه به کشورها تحمیل می گردد مستلزم برخورداری از قدرت دریایی است. یگانهای شناور سطحی و زیرسطحی به عنوان بازوی اصلی قدرت دریایی یک کشور محسوب شده و در راستای حفظ و تقویت آمادگی رزمی در دریا نیاز به پشتیبانی دارند. از تجهیزات و تیمهای مؤثر در حفظ وضعیت عملیاتی واحدهای شناور سطحی و زیرسطحی یگانهای غواصی و تجهیزات مربوطه می باشند که از آن جمله می توان به تجهیزات غواصی فوق عمق زیاد، اقیانوس فشار، زنگ غواصی، زیردریایی نجات، سامانه های کنترل از راه دور ۲، لباس اتمسفریک و ... اشاره نمود. بنابراین ضروری است که در راستای ارتقاء ایمنی یگانهای غواصی و ارتقاء قابلیت پشتیبانی از مأموریت های عملیاتی واحدهای شناور سطحی و زیرسطحی در آب های دوردست راه کارهای مناسبی اتخاذ گردد. لذا یکی از راهکارهای حصول این قابلیت برای نیروی دریایی بهره برداری از توان عملیاتی یگانهای غواصی و ارتقاء ظرفیت (تجهیزاتی و آموزشی) یگان مذکور است. نیروی دریایی یک نیروی تجهیزات محور است. نقش تجهیزات در نیروی دریایی به خصوص یگانهای غواصی فوق العاده حائز اهمیت و تعیین کننده و حیاتی است. تجهیزات

^۱ سیاری، حبیب الله، طحانی، غلام رضا، راهبردهای قدرت دریایی، انتشارات و چاپخانه دافوس آجا، چاپ نهم

² Remotely operated underwater vehicle

³ Atmospheric diving suit

در عملیات غواصی مهم‌ترین مؤلفه است که در ابتدا باعث ایجاد امنیت عملیات غواصی و سلامت غواص می‌گردد و سپس این تجهیزات باعث امکان دسترسی به عمق بیشتر ایمن و افزایش توانمندی غواص خواهد شد که در نهایت دو مورد مذکور باعث افزایش ایمنی غواصان و پشتیبانی از مأموریت‌های عملیاتی شناورهای نداجا در مأموریت‌های ابلاغی می‌گردد. لذا با توجه به اینکه دریا و برخورداری بودن از ساحل، برای هر کشور یک فرصت بزرگ برای پیشرفت و حفظ منافع ملی محسوب می‌گردد و منافع حاصل از دسترسی به دریا برای یک کشور و ملت، موضوعی راهبردی و همواره با فواید بزرگ و کلان است.^۱ در کتاب مذکور با بهره‌گیری از منابع معتبر و مصاحبه با صاحب‌نظران رشته غواصی به اقدامات موردنیاز در راستای ارتقای ایمنی یگان‌های غواصی در دو بعد آموزشی و تجهیزاتی و در راستای بهره‌برداری از منابع در دریا و پشتیبانی از مأموریت‌های عملیاتی نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران پرداخته می‌گردد.

www.ketab.ir

^۱ جهادی راد، حجت‌الله، همایش ملی توسعه سواحل مکران، نقش نیروی دریایی در تأمین امنیت مرزهای دریای